

Obhajoba právnické osoby v trestním řízení a problematika s obhajobou související

Abstrakt

Rigorózní práce se zabývá vymezením problémů procesní části zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a souvisejících problémů vyplývajících z trestního řádu. Problémy týkající se trestní odpovědnosti právnických osob se v české právní úpravě i v právních úpravách ostatních zemí kontinentální právní kultury objevují zejména z důvodu převzetí institutu z angloamerické právní kultury. Český právní řád byl založen na trestní odpovědnosti pouze fyzické osoby a včlenění nového institutu tak vyžaduje určité přizpůsobení právního řádu. Povaha právnické osoby je navíc s ohledem na svoji specifickou problematiku již z podstaty věci. Autor vybírá nejvýznamnější problémy procesní části zákona, dále je rozebírá a hodnotí vhodnost nastavení aktuální právní úpravy. Následně autor porovnává zjištěné problémy se zahraniční právní úpravou zemí kontinentálního právního systému. Za nejvýznamnější problémy české právní úpravy autor považuje absolutní vyloučení institutu nutné obhajoby u právnických osob, problémy související s osobou opatrovníka a problémy týkající se vedení společného řízení obviněné fyzické a právnické osoby. V rámci institutu nutné obhajoby u právnických osob se autor zabývá především důvody, pro které by bylo zavedení institutu možné a zároveň žádoucí, a to s ohledem na jejich zvláštní povahu. Takovými důvody jsou dle autora zejména situace, kdy neexistuje osoba oprávněná za právnickou osobu činit úkony v řízení před soudem, popř. pokud zástupce nehájí zájmy této právnické osoby dostatečně, a situace, kdy je sjednávána dohoda o vině a trestu. V závěru rigorózní práce autor navrhuje některá řešení vybraných problémů právní úpravy, a to včetně zvážení možnosti aplikace prvků právních úprav zvolených zahraničních zemí. S ohledem na komplexnost právní úpravy rigorózní práce autor pojednává též o povaze právnické osoby a rozsahu práv náležejících právnické osobě.

Klíčová slova: Trestní právo, trestní řízení, obhajoba, právnická osoba